

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо уточнення правового статусу іноземців та осіб без громадянства, які беруть участь у захисті територіальної цілісності та недоторканності України”

1. Мета

Метою проєкту акта є створення правових підстав та умов для перебування на території України іноземців та осіб без громадянства, які беруть участь у захисті територіальної цілісності та недоторканності України, їхніх батьків і дітей.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт акта розроблено Міністерством у справах ветеранів України з власної ініціативи.

Прийнятим Законом України від 18.06.2025 № 4502-IX “Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення реалізації права на набуття та збереження громадянства України” (набрав чинності 16.01.2026) було внесено ряд змін до законів України “Про громадянство України”, “Про імміграцію”, “Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства”, якими створено правові підстави та умови для законного перебування на території України іноземців та осіб без громадянства, які беруть участь у захисті територіальної цілісності та недоторканності України, їхніх батьків і дітей.

Водночас існує суспільний запит на:

законодавче врегулювання питання збільшення з трьох до шести місяців строку за якого іноземці, у яких закінчилася дія контракту, вважатимуться такими, які на законних підставах тимчасово проживають на території України. Продовження строку розширить можливості таких осіб врегулювати свій правовий статус;

визнання посвідчення учасника бойових дій/особи з інвалідністю внаслідок війни та витягу з Єдиного державного реєстру ветеранів війни підставою для отримання посвідки на тимчасове проживання в Україні;

встановлення квоти імміграції для іноземців та осіб без громадянства, які в період дії воєнного стану в Україні надають/надавали стрілецьку, тактичну, радіотехнічну, вибухотехнічну, медичну та іншу допомогу підрозділам ЗСУ, Нацгвардії, перебуваючи безпосередньо в районах ведення бойових дій, та спільно з такими підрозділами беруть/брали участь у виконанні бойових або службових завдань протягом не менше чотирьох місяців (наразі чинна норма передбачає шість місяців) або які перебували в полоні;

запровадити посвідчення іноземця для виїзду за кордон, як документ для тих іноземців, які постійно або тимчасово проживають на території України, і термін дії їх паспортного документа закінчився або який підлягає обміну, у разі якщо за отриманням нового документа особа зобов’язана звернутися до країни-агресора або країни, яка не визнає територіальну цілісність та суверенітет України, або

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат 04AF212836405D99040000002C6F3E00C320F400

Підписувач Кім Віталій Олександрович

Дійсний з 21.07.2026 0:00:00 по 20.07.2028 23:59:59

Мінветеранів

№ 22332/1.1/3.2-26 від 10.08.2026

країни, яка відмовляється визнавати протиправність посягань на територіальну цілісність та суверенітет України.

Таким чином, проектом акта пропонується внести зміни до законів України “Про імміграцію”, “Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства” та “Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус”, враховуючи реалії воєнного часу та потенційні ризики для цієї категорії осіб.

3. Основні положення проєкту акта

Проектом акта пропонується:

1) збільшити з трьох до шести місяців строк за якого іноземці, у яких закінчилася дія контракту, вважатимуться такими, які на законних підставах тимчасово проживають на території України;

2) при наданні дозволу на імміграцію до строку безперервного проживання на території України на підставі посвідки на тимчасове проживання (останні п'ять років) зараховувати період проходження особою військової служби за контрактом;

3) встановити квоту імміграції для іноземців та осіб без громадянства, які в період дії воєнного стану в Україні надають/надавали стрілецьку, тактичну, радіотехнічну, вибухотехнічну, медичну та іншу допомогу підрозділам ЗСУ, Нацгвардії, перебуваючи безпосередньо в районах ведення бойових дій, та спільно з такими підрозділами беруть/брали участь у виконанні бойових або службових завдань протягом не менше чотирьох місяців або які перебували в полоні;

4) вважати посвідчення учасника бойових дій/особи з інвалідністю внаслідок війни та витягу з Єдиного державного реєстру ветеранів війни підставою для отримання посвідки на тимчасове проживання в Україні;

5) запровадити “посвідчення іноземця для виїзду за кордон”;

Проект акта підготовлено з урахуванням Закону України від 18.06.2025 № 4502-IX “Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення реалізації права на набуття та збереження громадянства України”, який набрав чинності 16.01.2026.

4. Правові аспекти

У відповідній сфері суспільних відносин діють закони України “Про імміграцію”, “Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства” та “Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус”.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація акта не потребуватиме додаткових витрат з державного бюджету.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта не потребує проведення консультацій з громадськістю.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує погодження Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

8. Прогноз результатів

Реалізація акта не матиме впливу на ринкове середовище, інтереси суб'єктів господарювання, розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад, ринок праці, рівень зайнятості населення, громадське здоров'я, екологію та навколишнє природне середовище, інші суспільні відносини.

Реалізація акта на законодавчому рівні уточнить правові підстави та умови для перебування іноземців та осіб без громадянства, які беруть участь у захисті територіальної цілісності та недоторканності України, їхніх батьків і дітей на території України.

Реалізація акта позитивно впливатиме на інтереси іноземців та осіб без громадянства, які беруть участь у захисті територіальної цілісності та недоторканності України.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Іноземці та особи без громадянства, які беруть участь у захисті територіальної цілісності та недоторканності України, їхні батьки і діти	Позитивний	Створить правові підстави та умови для перебування на території України іноземців та осіб без громадянства, які беруть участь у захисті територіальної цілісності та недоторканності України, їхніх батьків і дітей

Міністр у справах ветеранів України

Віталій КІМ

_____ 2026 р.